

PYÖRÄLLÄ PERILLE 2024 RAPORTTI

Keskeiset toimenpiteet ja tulokset

Yliopisto-opiskelijoiden pyörällä kulkemisen edistäminen

- toteutimme opiskelijoille [8 pyöräilyn esittely- ja huoltotapahtumaa sekä 2 huoltokurssia](#)
- huoltamisen ohessa pyöräilytietoutta, sähköpyörien koeajoa, lisäsimme pyöriin lakisääteisiä heijastimia, vaihdoimme valoihin pattereita, jaoimme esitteitä, pyöräilykarttoja ja I Cycle JKL -pyörätarroja, jokainen pyörällä saapunut sai Pandan lakupatukan ym.
- kaikki tapahtumat olivat erittäin suosittuja ja täynnä
- somessa jaoimme opiskelijoille suunnattua infoa
- toteutimme yhteistyössä yliopiston hallinnon, ylioppilaskunnan, Keski-Suomen opiskelija-asuntosäätiön, ylioppilaskylä Soihdun ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan kanssa

Yliopisto-opiskelijoiden pyörällä kulkemisen edistäminen

Tavoitteet

- järjestämme vähintään 5 pyörähuoltokurssia ja 5 pyörähuoltotapahtumaa
- tilaisuuksiin ilmoittautuu vähintään 200 opiskelijaa, lisäksi tapahtumissa vierailee kymmenittäin opiskelijoita kyselemässä, juttelemassa, koeajamassa sähköpyöriä ja saamassa infoa

Tulokset

- järjestimme 8 esittely- ja huoltotapahtumaa sekä 2 huoltokurssia
- kaikki tapahtumat olivat täynnä ja menivät yliajalle suosion vuoksi
 - ennakkoilmoittautuneita maksimaaliset 180
 - tapahtumissa vieraili noin 700 opiskelijaa
 - pääosassa tapahtumia olimme kapasiteetin rajoilla tai ylikin

Jyväskylän 22. Pyöräilyviikko 4.–12.5.2024

- järjestimme 43 ohjelmanumeron viikon
 - mm. [alekampanja](#), [3 järven kierto](#), [Fillarifestarit](#), [Pyöräparaati](#), [Leikkipuistokiertue](#), [Fillariaamiainen](#), 300 lapsen Pyörällä kouluun -tapahtuma, [Pyörällä töihin -kampanja](#), [Kyllä pyörille -seminaari ja Vaikuttajien Pyöräily](#), [Kuvasuunnistus](#) sekä retkiä ja tutustumisia eri pyöräilylajeihin
- [viikon suojelijana ja avaajana toimi muusikko Ossi Valpio](#)
- kuvia: [Fillarifestarit](#), [Fillarifestarit](#), [Fillariaamiainen](#) sekä [Kuvasuunnistus](#)
- www.pyorailyviikko.fi
- www.facebook.com/Pyorailyviikko
- viikolla oli jälleen kymmenien tahojen yhteistyöverkosto ja yli 50 talkoolaista

Jyväskylän 22. Pyöräilyviikko 4.–12.5.2024

Tavoitteet

- vähintään 30 tapahtumaa, joissa vähintään 5000 osallistujaa
- vähintään 10 tiedotetta
- Pyöräilyviikko on mediassa vähintään 15 kertaa
- sivuilla www.pyorailyviikko.fi vierailaan vähintään 20 000 kertaa
- osallistujat pitävät viikkoa ja sen tapahtumia onnistuneina
- viikolla nostetaan esille vähintään yksi pyöräilyolosuhteiden ongelmakohta, jonka ratkaiseminen käynnistyy tulevana vuotena
- järjestämme Vaikuttajien Pyöräilyn, Fillariaamiaisen ja Kyllä pyörille -seminaarin

Tulokset

- 43 tapahtumaa tai ohjelmanumeroa
- noin 5 000 osallistujaa
- julkaisimme 15 tiedotetta, osan kaupungin kanssa
- Pyöräilyviikkomme oli mediassa noin 15 kertaa
- nettisivuilla vierailtiin noin 20 000 kertaa (19 000 vuonna 2023)
 - suosituimmat etusivu, Kuvasuunnistus ja ohjelma
- Facebook-sivu tavoitti noin 30 000 ihmistä, maksulliset Facebook-mainokset yhteensä n. 64 000 ihmistä
- kerätyissä palautteissa viikkoa keuhuttiin; JYPsin jäsenkyselyssä 100 % vastanneista arvioi Pyöräilyviikon hyväksi tai erinomaiseksi
- järjestimme [Fillariaamiaisen](#) sekä [Vaikuttajien Pyöräilyn ja Kyllä pyörille -seminaarin](#)

Jyväskylän Pyöräilyviikko 4.–12.5.2024 – palautetta

- *“Oikein mukavia tapahtumia, kiitos tärkeästä työstä kaikille seuralaisille!”*
- *“Pyöräilyviikko on mahtava tapahtuma kaikkine juttuineen!!!!”*
- *“Hieno tapahtumakokonaisuus, kiitos järjestäjille!”*
- *“Iso kiitos järjestäjille, eniten pidin kuvasuunnistuksesta.”*
- *“Jypsilä on kyllä mahtava kattaus tapahtumia. Melkeen jopa valinnan vaikeus tullut välillä!”*
- *“Kova.”*
- *“Kiva, että JKL saadaan elämää ja pöhinää.”*
- *“On hyviä tapahtumia ja erityisesti kuvasuunnistus on tosi kiva. Toivottavasti se jatkossakin järjestetään. Voisi hyvin olla rasteja vähän kauempanakin, vaikka nytkin tulee ihan mukavasti matkaa”*
- *“Pyöräilyviikko on positiivinen ja hieno asia tapahtumineen!”*
- *“Monipuoliset ja laadukkaat tapahtumat, eiköhän nyt paras Suomessa =)”*

Pyöräilytapahtumia Jyväskylän seudun kouluilla

- toteutimme Pyöräilyviikolla 8.5. noin 300 koululaiselle pyöräilytapahtuman Vaajakummun koululla
- organisoimme muulla käytännön rahoituksella järjestettyä [9 koulutapahtuman kiertuetta 20.–23.5. sekä 5.–9.9.](#)
- levitimme aiemmin laadittua koulutapahtumien järjestämisohjetta mm. valtakunnallisen pyöräilynohjaajakoulutuksen kautta

Pyöräilytapahtumia Jyväskylän seudun kouluilla

Tavoitteet

- toimimme käytännön toteuttajana Jyväskylän kaupungin liikkumisen ohjauksen hankkeen pyöräilytapahtumissa kouluilla; osallistumme tapahtumakiertueen koordinointiin hankkeemme kautta
- levitämme laatimaamme koulutapahtumien järjestämisohjetta mm. valtakunnallisten pyöräilynohjaajakoulutusten kautta

Tulokset

- kaupunki ei saanut hankerahoitusta koulutoiminnalleen, joten tältä osin toimintaa ei ollut
- toteutimme Pyöräilyviikolla 8.5. noin 300 koululaiselle pyöräilytapahtuman Vaajakummun koululla sekä lisäksi organisoimme muulla käytännön rahoituksella järjestettyä [9 koulutapahtuman kiertuetta 20.–23.5. sekä 5.–9.9.](#)
- koulutapahtumien ohje oli esillä mm. valtakunnallisessa pyöräilynohjaajakoulutuksessa

Jyväskylän lapsipyöräilypormestarin valitseminen

- valitsimme Lasten parlamentin ja kaupungin kanssa [Jyväskylän lapsipyöräilypormestariksi lukuvuodelle 2024–2025 10-vuotiaan Vili Hiltusen](#)
 - tehtävään oli [avoin haku](#)
- pormestari on osallistunut hankkeen tilaisuuksiin
 - Pyöräilyviikon [Fillarifestarit](#), [Pyöräparaati](#) ja [Kyllä pyörille -seminaari](#)
 - [Pyöräilytalvi](#)
- organisoimme muulla käytännön rahoituksella toteutetun [pyöräilytapahtuman](#) Vilin koululla Keljonkankaalla
- haastattelimme Viliä [Pyöräilytalven videolle](#)

Jyväskylän lapsipyöräilypormestarin valitseminen

Tavoitteet

- valitaan Jyväskylään uusi lapsipyöräilypormestari, joka osallistuu hankkeen ja seudun liikumisen ohjauksen toimintaan

Tulokset

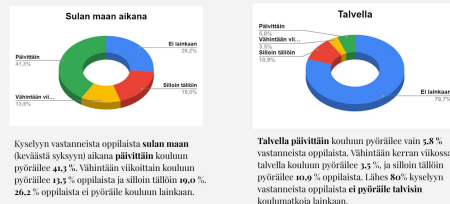
- pormestariksi lukuvuodelle 2024–2025 valittiin 10-vuotias Vili Hiltunen
- pormestari on osallistunut hankkeen ja muihin seudun pyöräilytapahtumiin

Jyväskylän koululaisten pyöräilykysely

- toteutimme kyselyn yhteistyössä kaupungin ja Lasten parlamentin kanssa
- laajensimme kyselyn yläkouluihin
- vastaamiseen osallistui ennätykselliset 1120 koululaista 19 koululta
- [tiedote tuloksista](#)
- [diaesitys tuloksista](#) (esittelimme Kyllä pyörille -seminaarissa)
- tulokset toimitimme kaupungille, Tilapalvelulle ja ELY-keskukselle sekä Jyväskylän kaikkien koulujen rehtoreille
- vierailimme edellisen kyselyn seurauksena Vaajakummun koululla kaupungin liikennepuolen edustajien kanssa
 - luovutimme heijastimia, I Cycle JKL -tarroja ym.

Koulumatkapyöräilyn säännöllisyys / kaikki luokka-asteet

Ideoita koulumatkapyöräilyn lisäämiseen

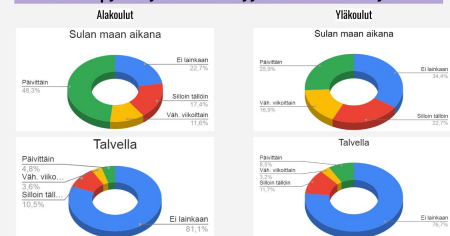
- Koulu tukisi pyörällä koulun tulemist
- Pyöräretket ja retkimatkat pyörällä. Pyöräilyyn harjoittel
- Palkinnut pyörällä kulkemisesta
- Kulkemalla kiertoreittiä, jos suurin reitti on vaarallinen
- Paremmat pyöräparkit
- Koulu alkaisi aamulla myöhemmin - ehtisi pyörällä
- Infot ja tietoisuuskampanjat pyöräilyn hyödyistä
- Kampanjat laajentaisi nastarengas talvella
- Kilpailut (esim. mikä luokka liikkuu eniten läheisöihin)
- Pyöräilypäiviä -viikkoja ja -tunteja koulun

Pyöräiteiden rakentaminen ja kunnossapidon lisääminen, jotta koulumatka olisi turvallinen ja helppo kaikkea pyörällä

Teiden avaruuden avaruuden, jotta pyörällä kulkeminen voisi valita myös talvella

Koulumatkapyöräilyn säännöllisyys / alakoulu vs. yläkoulu

Jyväskylän koululaisten pyöräilykysely

Tavoitteet

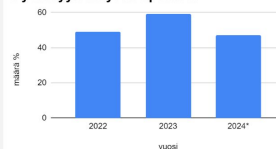
- toteutamme kyselyn kaupungin ja Lasten parlamentin kanssa
- vastaamiseen osallistuu vähintään 1000 lasta vähintään 20 koululta
- tuloksista julkaisemme diaesityksen ja tiedotteen

Tulokset

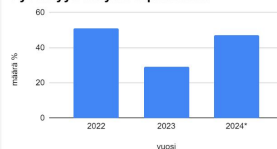
- vastaamiseen osallistui 1120 lasta 19 koululta
- toimitimme tulokset kaupungille, Tilapalvelulle, ELY-keskukselle ja koulujen rehtoreille
- edellisen kyselyn seurauksena vierailimme Pyöräilyviikolla Vaajakummun koululla

Pyöräilyopetus ja pyöräilytapahtumat kouluissa 2022–2024

Pyöräilyyn liittyvää opetusta

Pyöräilyyn liittyviä tapahtumia

* mukana myös yläkoululaiset

- [vuoden 2023 tulokset](#)
- [vuoden 2022 tulokset](#)

Miksi koulumatkoja ei pyöräillä

Niin pitkä koulumatka, että tarvitsee bussi -tai taksikyydin

Ei osaa ajaa pyörällä, ei osaa käyttää lukkoa / jaksaa lukita pyörää

Vanhemmat tai koulu eivät anna pyörällä

Talvella on jäistä ja liukasta, vaarallista ajaa pyörällä

Niin lyhyt koulumatka, että ei ole hyötyä pyörällä

Tarvitaan lisää tietoa liikennesäännöistä

Ei omista sopivaa pyörää, pyörä on rikki tai vain toisen vanhemman luona

Sähköpotkulaudalla/mopolla pääsee nopeammin

Ei tykkää pyörällä

Ei ole nastarenkaita pyörässä talveksi

Huono sää

Talvella helpompi kävellä kuin ajaa lumen seassa

Matka on liian vaarallinen kulkea pyörällä, esim. koulun ei mene pyörätietä

Jyväskylän koululaisten pyöräilykysely – palaute

"Aapistien koulun neloset Keljonkankaalta järjestävät viikolla 21 (20.-24.5.) koko koululle lihasvoimin kouluun -tempauksen. Ajatus lähti siitä, kun täytimme luokassa yhdessä teidän pyöräilykyselyn. Kyselyn täyttäminen synnytti luokassa paljon keskustelua.

Nelosen opetussuunnitelmaan kuuluu vaikuttamisprojektin tekeminen kestävä kehitys huomioiden. Viikon aikana olisi tarkoitus mm. haastaa mahdollisimman moni kulkemaan kouluun pyörällä tai kävellen, kiinnittää huomiota koulun pyöräparkkien järjestykseen ja tiedottaa muita oppilaita pyöräilyn / kävelyn hyödyistä ja ympäristövaikutuksista."

Pyöräilytalvi 14.–18.10.2024

- järjestimme [5 katutapahtumaa Jyväskylässä](#)
- tapahtumissa oli 1000–1500 osallistujaa
 - syyslomaviikko jonkin verran vähensi osallistujia
- jaoimme 500 sponssattua valoa valotta pyörällä liikkuneille
 - kymmeniin vanhoihin pyöränvaloihin vaihdoimme patterit ym.
- palkitsimme kävellen ja pyörällä kulkeneet lämpimällä juomalla sekä lakupatukalla
- jaoimme sadoille ihmisille mm. heijastinteippiä, puikkoheijastimia, I Cycle -pyörätarroja, pyöräkarttoja ja Traficomien pyöräilysääntövihkosia
- keskustelimme talvella pyörällä kulkemisesta
- yhdessä tapahtumassa poliisi opasti kulkemaan 1-suuntaisilla pyöräteillä
 - toteutimme aiheesta myös 4000 katselukerran ja 32 000 näytön [videon](#)

Pyöräilytalvi 14.–18.10.2024

Tavoitteet

- tapahtumiin osallistuu vähintään 1500 ihmistä
- jaetaan vähintään 1000 kpl lamppuja valotta pyörällä kulkeville
- kävellen ja pyörällä kulkevat palkitaan kuumalla juotavalla ja pienellä purtavalla

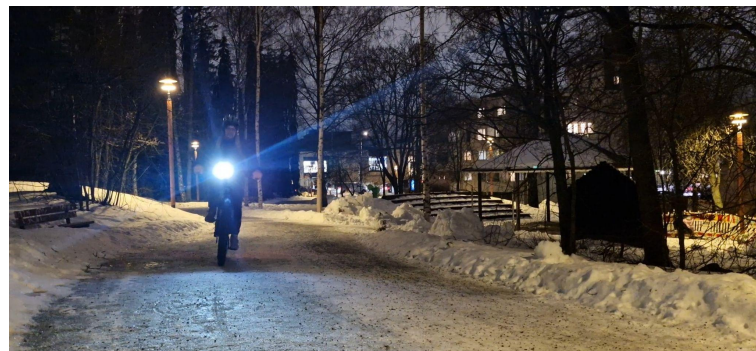
Tulokset

- “talvipyöräilyviikon” tapahtumiin osallistui 1000–1500 ihmistä
 - syyslomaviikko jonkin verran vähensi osallistujia
- jaoimme 500 sponsoroitua ledivaloa ilman valoa fillaroineille
 - vaihdoimme pattereita kymmeniin vanhoihin valoihin ym.
 - kaupungin säästötoimet iskivät myös jaettujen valojen määrään
- jaoimme lähemmäs 1000 kpl Pandan lahjoittamia lakupatukoita kiitoksena kävellen ja pyörällä liikkuneille, lisäksi runsaasti mm. puikkoheijastimia ja heijastinteippiä

Sähkötyömatkapyöräilyn edistäminen

- koeajattimme sähköpyöriä vuoden aikana hankkeen ja muissa JYPSin tapahtumissa
 - mm. Pyöräilyviikolla, koulutapahtumissa sekä työpaikoilla järjestämissämme huoltotapahtumissa ja -kursseilla
- toteutimme vuodenvaihteessa yhden pidemmän talvikauden sähköpyörätestin
 - [video pyörän luovutuksesta](#)
 - 2600 katselukertaa, 18 000 näyttöä
 - [video testin kokemuksista](#)
 - toistaiseksi 1300 katselukertaa, 9700 näyttöä

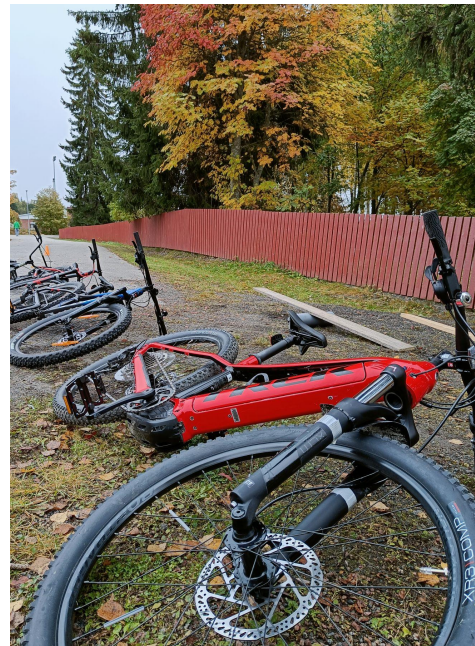
Sähkötyömatkapyöräilyn edistäminen

Tavoitteet

- vähintään 500 ihmistä koeajaa sähköpyöriä vuoden aikana
- resurssien salliessa järjestämme vähintään 2 pidempiaikaista sähköpyöräkokeilua talvikaudella

Tulokset

- arviolta 300 ihmistä testasi sähköpyöriä vuoden aikana
- toteutimme talvikaudella yhden pidempiaikaisen sähköpyörätestin
 - toinen testi peruuntui

Muuta toimintaa

- myönsimme kaupungin kanssa [Jyväskylän pyöräilyn edistämisen kunniamaininnat 2024 Vaajakosken yhtenäiskoululle ja Johanna Savolaiselle](#)
- jatkoimme [Kyllä pyörille -kampanjaa](#) Keski-Suomessa
 - tarrat jaossa tapahtumissa
- viestintä pyörällä kulkemisen edistämisestä
 - somessa lukuisia postauksia aiheesta
 - sähköpostilla tiedotteita Jyväskylän seudun ja Keski-Suomen kuntien viranhaltijoille sekä muille toimijoille
- seudun liikkumisen ohjauksen listan ylläpito
- toiminta vaikutti myös seudun liikkumisen ohjauksen kokousten toteuttamiseen
 - koko ryhmän alku Pyöräilyviikon järjestämisessä

Viestintä ja vuorovaikutus

Sisäinen viestintä

- kaikki hankkeen dokumentit yhteiskäyttöisesti Google Drive -pilvessä
- työntekijöillä oma keskustelupalsta
- seudun liikkumisen ohjauksen toimintaryhmällä JYPSin ylläpitämä noin 50 jäsenen postilista
- Jyväskylän Pyöräilyviikon järjestäjillä oma Facebook-ryhmä
- liikkumisen ohjauksen toimintaryhmä kokoontui vuoden aikana 4 kertaa

Ulkoinen viestintä

- viestimme suunnitelman mukaisesti ja runsaasti mm. nettisivujen, somen, tiedotteiden, sähköpostien, median ja julisteiden avulla sekä tapahtumissa kasvotusten
- tiedotimme valtakunnallisesti mm. Pyöräilykuntien verkoston, Pyöräliiton ja Suomen Pyöräilynohjaajien kautta
- jaoimme toiminnasta tietoa avoimesti ja vastasimme muilta paikkakunnilta saapuneisiin kyselyihin
- käytössä olivat mm.
 - www.jyps.fi
 - www.facebook.com/JYPSry/
 - www.pyorailyviikko.fi
 - www.facebook.com/pyorailyviikko
 - www.instagram.com/pviikko_jkl/

Pyöräilyviikolla toivotaan rauhaa rattiraivon tilalle

Jyväskylän Pyöräilyviikkoa vietetään 4.5.–12.5. Valtakunnallisen Pyöräilyviikon teema on tänä vuonna liikennerauha.

Leo Heinämäki

Jyväskylän Pyöräilyviikko polkaistaan käyntiin tänään lauantaina. Valtakunnallisen Pyöräilyviikon teema on tänä vuonna liikenneturha, jolla viitataan sekä liikennemäärästä rauhoittamiseen että liikenteessä liikkujien turvalliseen käyttäytymiseen.

Liikennerauhan kääntöpuolena kadulla voi törmätä liikenneraivoon, joka saattaa kummuta esimerkiksi liikennesääntöjen väärinkäytöksiksi.

– Minulle on välillä tööttäilyt ja jopa huudeltu perään. Joillain

autoilijoilla on esimerkiksi väärä käsitys siitä, missä polkupyörän paikka liikenteessä on. Täällä Jyväskylässäkin on paljon paikkoja, joissa lain mukaan pyörä kuuluu ajoradan puolelle, toteaa Jyväskylän Pyöräilyseuran Liikenne ja pyöräilyn edistäminen -jaostoa vetävä Annamaria Valli.

Autoilijoiden ohella myös pyöräilijöillä itsellään voi olla väärintäksityksiä siitä, missä pyörän paikka liikenteessä on.

-Jyväskylässä näkee paljon jalkakäytävällä pyöräilyä, ja nykyään näkee myös sähköpotkulautoja. Monelta on oltu, että sähköpotkulautaa on lain silmissä polkupyörä, eikä sekään siis kuulu jalkakäytävälle. Valli muistuttaa.

Valli myöntää katsovansa väli-
lä tuhtuneesti jalkakäytävällä
pyöräilevän perään. Hän kuiten-
kin uskoo, että raivo ei ole liiken-
teessä ratkaisu.

– Puolin ja toisin olisi hyvä säilyttää maltti liikenteessä. Joissain tilanteissa voi olla luontevaa itse sanoa jotain liikennesääntöjäl rikkovalle, mutta harvoin raivoamalla.

MARKOKALIKO

**Jyväskylän Pyöräilyseura järjestää katuajokoulu-
tuksia, joissa käydään läp
hankalimpia Jyväskylästä
löytyviä paikkoja pyöräili-
jän näkökulmasta.**

kenenkään käytös paranee.

Valli kuitenkin muistuttaa, että vakavaa liikennesääntöjen rikkomista ei kannata katsoa vierestä. Tilanteen mukaan soitto poliisille on paikallaan.

Tienkäyttäjien valistaminen pyöräilijöiden oikeuksista ja velvollisuuksista voi osaltaan ehkäistä liikenneraivoa. Toinen tärkeä seikka on Vallin mukaan kaupungin infrastruktuuri.

- Järjestämme Jyväskylän Pyöräilyseurassa katuajokoulutuksia.

joissa käydään läpi hankalimpia Jyväskylystä löytyviä paikkoja, esimerkiksi epäselviä risteyskii. Polkupyörällä kulkiessa tulee usein vastaan tilanteita, joissa joutuu hetken raapimaan päätänsä. Pyörätie saattaa esimerkiksi loppua yllättäen kesken, Valtio kertoo.

Valtin mielestä Jyväskylän kaupunki on tehnyt paljon hyvää työtä liikennemuokailun selkeyttämiseksi. Työtä on kuitenkin vielä tehtävänä.

- Esimerkiksi värilliset asfaltit

olisivat hyviä. Niiden avulla sekä pyöräilijä että autoilija näkisivät helpommin polkupyörän paikan liikenteessä, hän tuumaa.

Jyväskylän Pyöräilyviikkoa vietetään 4.5.-12.5. Pyöräilyviikko on valtakunnallinen tapahtuma, jonka aikana järjestetään pyöräilyaiheisia tapahtumia ja kannustetaan lisäämään pyöräilyä kaikilla matkoilla. Jyväskylän Pyöräilyviikon yhteydessä julkistetaan myös kaupungin lapsipyöräilypormestari vuosille 2024–2025.

- Täytettä naamaan voi pistää vaikka nuohooja. Terv.alan ammattilainen saa odottaa lupiaan jopa kuukausia avinruuhkien takia.
Hujarit hujaa!
- Lämmin kiitos Jyväskylän Pyöräilijäseuran tarmokkaille pyöränhuoltajille Kirkkopuistossa 4.5. Nyt pyörä kulkee kuin Mersu. Ootte huippuja.
Punatakkinen pyöräilijämummo
- Jyväskylän pitäisi nopeammin rakentaa korkeita taloja.

- Pers...
sane...
kap...
Sillä...
- "Eäsi...
muki...
sesti...
Hud...
- T. Su...
uop...
maal...
Hyi,

Lisä...

Pääkirjoitus
4.5.2024

Pyöräily säästää yhteiskunnan terveysmenoja

Eilen käynnistyi valtakunnallinen pyöräilyviikko. Viime vuosina Jyväskylän on ollut yksi Suomen näkyvimpiä teemaviljoja toteuttajia, eikä tämä vuosi tee poikkeusta. Ohjelmaa löytyy jokaiselle päivälle, esimerkiksi tänään on keskustassa fillarifestarit ja pyöräparaati. Teemaviikkoa järjestetään poikayrityksillä kulkemisen edistämiseksi ja pyöräilyolosuhteiden parantamiseksi. Molemmissa tavoitteissa onkin vielä runsaasti tehtävää.

Tällä hetkellä pyörällä kuljetaan Jyväskylässä arviolta 16 prosenttia kaikista matkoista. Kaupungin pyrkimys on lisätä osuus 25 prosenttiin jo ensi vuoteen mennessä. Vaikka sähköpyörten yleistyminen on lisännyt pyöräilyn suosiota, tavoitetta voi pitää hyvin kunnianhimoisena.

Jyväskylistä pyöreitä löytyy yli viisisataa kilometriä. Keskusta-alueen lisäksi viime vuosina pyöräilymahdollisuudet ovat merkittävästi kehittyneet ennen muuta Kirri-Vehniä-rinnakkaisen kevyen liikenteen väylien ansiosta.

99

Pyöräilijä edistää välillisesti myös muiden terveyttä.

Pyöräilyväylien rakentamiseen ja kunnossapitoon kannattaa varata rahaa myös tulevina vuosina, sillä Maailman terveysjärjestön WHO:n mukaan jokainen uusi pyörällä liikkuva ihminen säästää yhteiskunnan terveysmenoja pe-
rätti 70 senttiä polkaisemaansa kilometriä kohden.

Pyöräilijä edistää välillisesti myös muiden terveyttä, sillä pyöräily vähentää merkittävästi haitallista liikenteen päästöjä. Pyöräti-
et ovatkin monella tapaa investointi kansanterveyteen.

Pyöräilyviikon pääteema tänä vuonna on liikennerauha. Tällä halutaan muistuttaa turvallisen liikennemuutoksen ja joustavan liikennekulttuurin merkityksestä.

Liikenneturva kyseä viime keväänä suomalaisilta mielipiteitä pyöräilyn turvallisuudesta. Noin joka kolmas vastaaja koki, että autoilijat eivät huomioi ajoradalla pyöräilevien turvallisuutta.

Kaksi kolmasosaa kertoi, että pyöräily tuntuu autoilijakenteen seassa joskus niin vaaralliselta, että pyöräilijän on syytä ajamaan jalkakäytävälle. Tämä ei kuitenkaan ole tielikennelain mukaan sallittua kuin alle 12-vuotiaille.

Suomessa valtaosa kevyen liikenteen väylästä on yhdistettyä pyöräily- ja kävelytiä, joilla nykyisin sukkuloivat myös sähköpotkulaudat ja jopa sähkökäyttöiset kuljetusrobotit. Esteiden ja hitaammin liikkuvien ennakkoin on entistä tärkeämpää. Erityisesti takapi-
kävelytietä ohittaessaan pyöräilijä ottaa usein riskin, jonka voisi välttää soittokehoa käyttämällä. Liikennerauha ei siitä rikkoontu.

[Etusivu](#) / [Paikalliset](#)

Pyöräilyviikko alkaa lauantaina 4.5. Fillarifestareilla

Viime vuonna pyöräilyparaati lähti Jyväskylän keskustassa liikkeelle Väinönkadun ja Kaupakkadun kulmasta. SEPPÖ PÄNKÄLÄINEN

IRJA KAUTTO

Petteri Peurasen mielestä Yrjönkadun pyöräkatu on hyvä ajaa keuhkain, mutta tavallaan se on hankala tulla. Päästökato ähryttää Peurasta enemmän: seillä joka kerran kerta tulee tönnä kädän väärää puolta vastaan. 'Siinä pitäisi joutua kuria saada', hän sanoo.

Jyväskylän Pyöräseuran toiminnajohtaja Teemu Tenhunen uskoo pyöräkadun uutuuden ja harvinaisuuden olevan yksi syy liikennestäjän rikkomiseen.

niin, mistä sitä silloin tietää, miten kuuluu ajaa. Ihminen kuulee siä olla selvillä kulkokehityksen tieliikennealasta, mutta monia alhe ei kiinnosta niin paljon. Esimerkiksi oppilaitoksissa alheita voi käsitellä nykyistä enemmän, jaksaa Tenhunen.

Pyöräkatu on verrattain uusi katusuunnitelma koko Suomessa. Joten sen sääntö suuntaa vielä uutuus-tienkyltitä. Pyöräkadulla saavat ajaa myös moottorijäneuvot, mutta pyöräilijälle on annettava etuoikeus kulkua. Jalakäytävällä sen sijaan ei saa ajaa pyörällä tai sähköpyöräkadulla.

Jouko Meriläinen Sita-Suomen poliisista kertoo, että poliisi

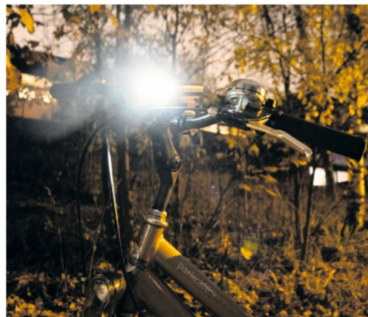
voi puuttua jalakäytävillä pyöräilylle. Ja useimmiten kyseessä ei rikeestä saa huomautuksen. Pyöräilijä tai sähköpyöräilijä voi myös saada 40 euron liikennevirhemaksun jalakäytävällä kulkemisesta, Meriläinen sanoo.

–Päivä, kun liidettiin tekemään kirjallista valvontaa ja annetaan liikennevirhemaksu, niin kyllä siitä tulee kiveäsi liikenteessä aika paljon. Jalankulkijan ehkä yleisin rike on punaisiin kävelemiseen. Tieskö yleisin rike on jalakäytävällä pyöräily, Meriläinen sanoo.

Meriläinen muistuttaa, että liikennevirhemaksun saa myös, mikäli esimerkiksi saman sähköpyörä kulkadan päällä ajaa useampi ihminen.

Tenhunen kertoo, että Suomessa on jo pitkään vallinnut ajatusmaailma, jossa pyörillä kulkijat neuvotaan pois autojen seasta. Hän uskoo tämän olevan yhä yksi syy, miksi vaukka osa pyöräilijästä vetäytyy jalakäytävillä. Lisäksi moni kokee ajoradalla pyöräilyn turvattomaksi. Tenhunen arvostaa.

Kolmanneski syyski Tenhunen

Valo tuo turvaa vain, jos se on mukana

Pyörän valo on kokena. Se on varustettu. Päästöt ovat lopussa. Ainakin näin kommentoivat keskustassa pyöräilijät Jyväskylässä, kun Jyväskylän Pyöräseura JYPS ry järjesti syyskokouksella Pyöräkaik- kampanjaa. Vaikka pyöräilijä vain valon aikaan, saatua hämähäkin tulla syyskiä yllättä. Pyörän ollessa vaimaantunut nyt hyvä varustaa valkoisella etu- ja punaisella takavalolla kaksikahdella.

–Jos pidän pyöräni kädellä valoa päällä usein kesälläkin, se auttaa autoliittajia ja tuo selkeästi turvallisempaa, JYPSin toiminnajohtaja Teemu Tenhunen kertoo. –Nyt voi olla päivittäin melko hämähäkin. Jos pyöräilijä valottaa on mureja ja pyörä on murea, se ei eriko kukaan. Tenhunen mukaan yksi ongelmia on, että pyörän valoa varustetaan kinnikkeitä paljon. Hän korostaa asiaa, sillä valot ovat usein hyvin edullisia. Jos ajavalla on valoa ei jaksaa kantaa taskuunsa, sunnittelaa hän auttamassa pyörän kiinteitä valot. Niiden irrottamiseksi vaaditaan työkalut.

Myös heijastimet tulisi kyttyä pyörästä niin edestä, takaa kuin sivuilta.

–Esimerkiksi pinnaheijastimet ovat tippuneet monista pyörästä ajon saatona pois. Heijastinajot on helppo ja helppo tapa lisätä heijastimia, ja sitä saa myös muutama, jotta se ei päivänseloa erotu tummasta pyörästä.

TEKSTI JA KUVA, KAI TOIVANEN

Jyväskylän Merisaimen ja Vapaaherran tien risteys on pyöräilijän näkökulmasta haastava, sillä samasta suunnasta tulevat autot ovat osan väistämävyyden ja osan ei. Myöskään autoliittajille ei ole väistämättä selvää, kenen risteyskeski kuuluu väistää. Esimerkiksi kuvasse oleva auto on pysähtynyt, vaikka se ei olisi väistämävyyden.

–Harva osaa mennä sinä liikennelaitojen mukaisesti. Se johtuu siitä, että infra on puutteellista.

Puutteista huolimatta Jyväskylän seudulla ei ole sen turvatompaan pyöräilijä kuin muissa laajissa kaupungeissa.

Vuonna 2019–2021 Jyväskylässä on suunniteltu yhteensä 110 polkua tieoon tulla pyöräpyöräilijöiden tulla, josta 100 on johtanut kulkamattomien ja yksi kulkumaan. Määrä on laskinlaskettu Kuopion näiden, mutta samaa tasoa Vantaan ja Espoon kanssa.

Tenhunen uskoo, että Jyväskylässä viime aikoina tapahtuneet pyöräilijöiden tulla on tulla suunnatunlaisten pilkkien, etäitä kerro laajasta turvallisuuksien muutoksesta.

–Jotkut asiat ovat meillä Jyväskylässä jopa paremmat. Ihmiset ajavat kulkomaan paremmin kuin muissa laajissa kaupungeissa, etä autoliittajilla ole niin kova nopeus. Tenhunen toteaa.

Yhä asia hän kuitenkin kaipa Suomen ja Jyväskylän liikenteeseen muutamia muita asioita. Ihminen kulkajien kunnioittamista voi siä olla enemmän.

–Meillä hermostuttanut liikenteessä asia nopeasti. Kivitä ajamassa keskellä Kovan ja Japanin välillä kulkajien kunnioittamista voi siä olla enemmän. Yhä asia hän kuitenkin kaipa Suomen ja Jyväskylän liikenteeseen muutamia muita asioita. Ihminen kulkajien kunnioittamista voi siä olla enemmän.

Yksisuuntaisia pyöräkaistoja aiotaan rakentaa tulevissa Suomessa yhä enemmän.

Lähellä kaikki pyöräilijät tai skuttailijat eivät noudata liikennesääntöä. Kovan nuori mies ajoi skuttillaan pyöräkaistalla, jota saisi ajaa vain toiseen suuntaan.

Vaikka pyörä on ajoneuvo, pyöräilijä on autoliittajien verrattuna melko suojaton.

JYPSin Teemu Tenhunen pitää Merisaimen-Vaarakadun kiertoliittimä pyöräilijälle vaarallisen. Autot ajavat erityisesti ohituskaistalla kova eväillä lähessäkin aina noudata väistämävyyden.

Harva tietää, että Yliopistonkadulta Harkjankadulle kääntyessään tie pitkiä yllätyksiä ajoradasta pitkin. Yliopistonkadun pyöräte on nimittäin vaituu kesken suojatien jalkakäytävällä.

Organisaatio, seuranta ja talous

JYPS

- JYPS ry vastasi hankkeesta
 - Suomen laaja-alaisin ja aktiivisin pyöräily-yhdistys
- hankkeessa toimi 12 tuntipalkkaista työntekijää
 - projektipäällikkö Teemu Tenhunen
 - kaksi alle 18-vuotiasta nuorta toimi kesätyöntekijöinä
- suunnitteluun ja järjestämiseen osallistui hallituksen jäseniä ja kymmeniä vapaaehtoisia JYPSin jäseniä
 - esimerkiksi lenkkejä ja retkiä, liikenteenohjausta sekä Kuvasuunnistuksen rastivalvontaa hoidimme talkoilla

Muut järjestäjät ja yhteistyökumppanit

- hankkeeseen liittyvää toimintaa järjestivät mm.
 - Jyväskylän kaupunki, JAPA, Liikenneturva, Mandariinimedia, Sisä-Suomen poliisilaitos, Team Rynkeby, Keski-Suomen Näkövammaisat, Jyväskylän yliopisto, Keski-Suomen opiskelija-asuntosäätiö, ylioppilaskylä Soihtu, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, Pyöräliitto, FatWhale Kustom, Lastenteatteri Pikku-Sohvi...
- hankkeella oli kymmeniä yhteistyökumppaneita, mm.
 - Pyöräilykuntien verkosto, Ride Cycle Store, Ortlieb, Huvimestari, Jyväskylän elävä kaupunkikeskusta ry, Keski-Suomen ELY-keskus, Herrmans, Panda, Asko, Stark, Flagmore, Fenix-valaisimet, Keskimaa, Päijänne-risteilyt Hilden, Keskisen Mylly, hotelli Alba, Biketaxi Jyväskylä, Kirjapaino Ässä, Helkama Velox, Reagl Capoeira Jyväskylä, Jyväskylän Voimistelijat, Teeleidi, Jyväskylän Kiipeilykeskus, Scandic Laajavuori, Aalto2-museo...

Seuranta

- hanketta käsiteltiin kuukausittain JYPsin hallituksen kokouksissa
- hankkeen toimintaa seurattiin ja sitä linjattiin myös Jyväskylän seudun liikkumisen ohjauksen toimintaryhmän kokouksissa

Taloudesta

- hankkeen päivitetty budjetti oli 37 500 €
- toteutuneet menot 1.1.–31.12.2024 olivat 40 600,08 €
 - suurin menoerä henkilöstökulut, 27 730,67
 - henkilöstökulut ylittyivät budjetoidusta, johtuen erityisesti opiskelijatapahtumista
 - tapahtumat niin suosittuja, että paikan päällä tarvittiin paljon henkilökuntaa ja kaikki tapahtumat kestivät aikataulutettua pidempään
- toiminta erittäin edullista, koska mukana lukuisia järjestäjätahoja, JYPSin jäsenet tekevät kymmenittäin talkootunteja ja JYPS saa ostopalvelut edullisesti
 - ostopalveluita maksetaan osin tai kokonaan tapahtumanäkyvyydellä

Vaikutuksia

Pyöräilyn suosio Jyväskylän seudulla

- pyöräilybuumi alkoi toiminnan ansiosta n. 10 vuotta sitten
 - alun perin Pyöräilyviikolla ratkaiseva vaikutus, nykyään myös muulla toiminnalla
- pyöräily ja fillarilla kulkeminen näkyvää
- JYPSin jäsenmäärä moninkertaistunut, noin 1000
 - Suomen 2. suurin pyöräily-yhdistys, toiminnaltaan suurin
 - Pyöräilyviikolla ja muissa hanketapahtumissa liittyi 2024 noin 100 uutta jäsentä
- Jyväskylän seudun henkilöliikennetutkimus
 - vuosina 2009–2019 kulkuosuudet muuttuneet seuraavasti
 - pyöräily 13 % -> 16 %
 - kävely 20 -> 23 %
 - joukkoliikenne 4 -> 5 %; henkilöautoilu 61 % -> 54 %
- [Jyväskylän pyörälaskurien dataa](#)
 - pyöräilymäärät kasvaneet 2022 -> 2023 -> 2024

Pyöräilyolosuhteiden edistyminen

- Pyöräilyviikolla ja muuten on nostettu esille olosuhteiden haasteita sekä parhaita ratkaisuita maailmalta
 - Kyllä pyörille -seminaarit ja Vaikuttajien Pyöräilyt
 - keskusteltu useista ratkaisuksista, jotka on sittemmin toteutettu
- tietämys pyöräilyolosuhteista ja hyvistä ratkaisuksista
- sekä pyöräilystä liikennemuotona on levinnyt
- pyöräilystä vakavasti otettava liikennemuoto
- uusia väyläratkaisuita toteutettu ja lisää tekeillä
 - pyöräkaistat ja -taskut, 1- ja 2-suuntaiset pyörätiet, pyöräkadut, baanat jne.

Valtakunnallinen esimerkki

- toiminta on erityisesti pyöräilyn mainostamisen suunnannäyttäjän asemassa
- Pyöräilyviikon tapahtumia, I Cycle -kampanjoita yms. on kopioitu muualle Suomeen
- pyöräilyn markkinoinnissa ja tapahtumissa Jyväskylä Suomen ykkönen
- jaamme tietoaamme hyvistä käytännöistä avoimesti ja aktiivisesti

KIITOS KUN PYÖRÄILET

www.jyps.fi

